

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Kozielewicz (przewodniczący)

SSN Antoni Bojańczyk (sprawozdawca)

SSN Dariusz Kala

w sprawie **M. J.**,

oskarżonego z art. 226 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w dniu 27 marca 2024 r. w Izbie Karnej,

na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 5 k.p.k.),

kasacji wniesionej na korzyść skazanego przez Rzecznika Praw Obywatelskich

od wyroku Sądu Rejonowego w Nakle nad Notecią

z dnia 13 czerwca 2022 r., sygn. akt II K 46/22

**1. uchyla zaskarżony wyrok i oskarżonego M. J. uniewinnia od
zarzucanych mu czynów;**

**2. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciąża Skarb
Państwa.**

[J.J.]

Antoni Bojańczyk

Wiesław Kozielewicz

Dariusz Kala

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Nakle nad Notecią z dnia 13 czerwca 2022 r., sygn. akt II K 46/22, M. J. został uznany winnym tego, że w dniu [...] 2019 r. około godziny [...] w budynku Komendy Powiatowej Policji w N. podczas czynności przesłuchania jako podejrzanego dokonał znieważenia podkomisarza D. P. w trakcie wykonywania przez niego czynności służbowych w ten sposób, że na protokole przesłuchania podejrzanego w miejscu podpisu podejrzanego oraz w prawym dolnym rogu pierwszej i drugiej strony wpisał kierowane do policjanta słowa obraźliwe i powszechnie uważane za obelżywe, to jest popełnienia czynu z art. 226 § 1 k.k. (czyn z pkt. I aktu oskarżenia) i za to na podstawie ww. przepisu wymierzono mu karę 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin miesięcznie (*pkt 1*) oraz winnym tego, że w dniu [...] 2019 r. około godziny [...] w budynku Komendy Powiatowej Policji w N. podczas czynności zatrzymania osoby dokonał znieważenia aspiranta sztabowego M. C. oraz młodszego aspiranta T. Z. w trakcie wykonywania przez niego czynności służbowych w ten sposób, że na pouczeniu o uprawnieniach zatrzymanego oraz na oświadczeniu w miejscu podpisu wpisał kierowane do policjantów słowa obraźliwe i powszechnie uważane za obelżywe, to jest popełnienia czynu z art. 226 § 1 k.k. (czyn z pkt. II aktu oskarżenia) i za to na podstawie ww. przepisu wymierzono mu karę 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin miesięcznie (*pkt 2*). Na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. sąd połączył orzeczone wyżej wobec oskarżonego jednostkowe kary ograniczenia wolności i wymierzył mu karę łączną 8 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin miesięcznie (*pkt 3*), a także orzekł o kosztach postępowania (*pkt 4*). Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 8 lipca 2022 r. na skutek jego niezaskarżenia.

Kasację od wyroku wywiódł obecnie Rzecznik Praw Obywatelskich zaskarżając go w całości na korzyść skazanego, podnosząc w niej zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na jego treść naruszenia prawa karnego materialnego, to jest przepisu art. 226 § 1 k.k., polegającego na jego błędnym zastosowaniu i przypisaniu oskarżonemu odpowiedzialności za występki, podczas gdy zachowanie

oskarżonego nie wyczerpało wszystkich znamion czynów zabronionych tym przepisem.

Podnosząc taki zarzut, autor nadzwyczajnego środka zaskarżenia wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanych mu czynów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja wniesiona przez Rzecznika Praw Obywatelskich okazała się zasadna, co uzasadniało jej uwzględnienie.

W pełni podzielić należy stanowisko Rzecznika Praw Obywatelskich, że w niniejszej sprawie doszło do rażącego naruszenia przepisu art. 226 § 1 k.k., w sposób podany w zarzucie kasacji.

Zgodnie z art. 226 § 1 k.k., kto znieważa funkcjonariusza publicznego lub osobę do pomocy mu przybraną, podczas i w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku. Zachowania przypisane i zarzucane skazanemu, choć podjęte podczas (w trakcie) wykonywania przez funkcjonariuszy Policji czynności służbowych, nie wyczerpują wszystkich niezbędnych znamion przestępstwa stypizowanego w przepisie art. 226 § 1 k.k. Warunkiem odpowiedzialności sprawcy jest bowiem to, aby znieważenie funkcjonariusza nastąpiło nie tylko podczas, ale i w związku z wykonywaniem przez niego czynności służbowych (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2012 r., II KK 287/12, LEX nr 1228543). Rację ma zatem Rzecznik Praw Obywatelskich wskazując, że zawarte we wskazanym przepisie sformułowanie „podczas i w związku” wymaga jednoczesnego wystąpienia obu znamion w zachowaniu oskarżonego. Tymczasem Sąd Rejonowy ustalił jedynie, że do znieważenia funkcjonariuszy Policji: podkomisarza D. P. (I), jak i aspiranta sztabowego M. C. oraz młodszego aspiranta T. Z. (II) doszło podczas (w trakcie) wykonywania przez nich działań służbowych. Nie ustalił zaś, że do ich znieważenia doszło w związku z wykonywaniem czynności służbowych. Tym samym brak jest kompletu znamion niezbędnych dla przypisania określonego w Kodeksie karnym występkę znieważenia funkcjonariusza publicznego.

Zważywszy zatem na to, że w czynach przypisanym skazanemu M. J. brak jest kompletu znamion przestępstwa stypizowanego w przepisie art. 226 § 1 k.k.,

bowiem opis przypisanych skazanemu czynów mających wypełnić znamiona tego występku nie zawiera ustalenia, że znieważenie funkcjonariuszy Policji nastąpiło nie tylko podczas, ale i w związku z pełnieniem przez nich obowiązków służbowych, zatem jego skazanie było oczywiście niesłuszne (art. 537 § 2 k.p.k.), dlatego należało zaskarżony kasacją wyrok uchylić, zaś oskarżonego uniewinnić od zarzuconych mu przestępstw.

O kosztach sądowych postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k. i art. 638 k.p.k.

[J.J.]

[ms]

Antoni Bojańczyk Wiesław Koziół Dariusz Kala